

Kedves Olvasó!

Jelen számunkkal az Opus et Educatio a 11. évfolyamába, s történetének második évtizedébe lép. Bár terveink szerint az ez évi negyedik számunkhoz kapcsolódik az elmúlt egy évtizedre történő visszatekintés, azonban ez a szám is jól szemlélteti a rovataiban és tartalmában is immár stabil szerkezetet mutató periodikánk fejlődését. A **Tanulmányok** rovat első írásában a szerzők – *Erdélyi Tea, Molnár Attila és Pirisi Károly* – korunk egyik globális kihívásának is tekinthető problémájával, a migráció kérdéskörével foglalkoznak lapunk tágan értelmezhető – a munka és oktatás – profilját tekintve a demográfiai összefüggéseket elemezve. A kétségtelenül makroszinten érzékelhető jelenségekhez éppen az oktatás-képzés szempontjából a mikrovilágukban jelenlévő problematika vizsgálatával kapcsolódik *Hegedűs Roland* írása, melynek témája a tanulási zavarral küzdő gyermekek a tehetséggondozás és az iskolán kívüli sporttevékenység.

A tanulmányok sorában az intelligencia kérdésköre két közleményben is megjelenik. *Garamvögyi Judit* és *Rudnák Ildikó* közös cikke a középiskolások körében végzett kulturális intelligencia felmérés eredményeiről tájékoztat. A jelenünkben különösen aktuális kapcsolódást szemléltetve *Szalay-Benkő Máté* írása pedig a generatív mesterséges intelligencia oktatási lehetőségeinek elemzésével az empiria és az akciókutatások kapcsolódását szemlélteti.

Az **Eszmélés** rovatunkban is négy rövidebb tanulmány olvasható. *Kiss Imre* érdekes írása a kisiskolák kapcsolatát elemzi a település műveltségi szintjével és a közösségi élettel. Ehhez tematikailag is kapcsolódást mutat *Lakner Szilvia* tanulmánya, mely a szervezeti bizalom kérdéskörét kutatva keresi a választ a kiszámíthatatlan üzleti környezetben. A kétségtelenül a művelődés-nevelés és közszolgálat közgazdasági elemzésének igénye – *Vörös Péter* elemzései által – a közszolgáltatás teljesítménymérésének elvi és gyakorlati összefüggéseit, kutatási eredményeit bemutatva. E rovat negyedik írása – *Húsvét Laura* és *Kattein Pornói Rita* a szerzők – egy a közelmúltban megjelent és különösen aktuális témával foglalkozik. *Berzsenyi Emese* „Kiválasztott vagy megbélyegzett?” címmel a fogyatékoságtörténet elméleti alapjait átfogóan, a kezdetektől rendszerező monográfiája (megjelent 2020-ban) által kiváltott szakmai reflexiók jelennek meg a tanulmányban.

E számunk is tartalmaz egy konferencia-beszámolót és egy recenziót. Témáját tekintve több mint aktuális a múlt év novemberében a moldovai Kisinyov/Chişinău-ban megszervezett Béke és fenntarthatóság nemzetközi felnőtt-tanulási konferencia, azonban a regionális összefüggések, valamint az a tény, hogy az UNESCO 42. párizsi közgyűlésén (2023. november 7-22.) 194 nemzet képviselőinek egyetértésével megújították a Békére, az emberi jogokra és a fenntartható fejlődésre nevelésről szóló ajánlást kitüntetett aktualitással bír, s az **Opus et Educatio** tematikai keretei közé illő tájékoztatás.

Végül egy olyan könyvismertetést ajánlunk az olvasóink figyelmébe, mely sokak számára feltételezhetően hasznos orientációt nyújt. *Gulyás Erzsébet* ismertetése „Agytorna – Ősi memóriafejlesztő módszerek mai alkalmazása” az oktatás és munka világában aktív szerepet vállalók számára több mint érdekes forrást kínál.

Jó olvasást kívánva, üdvözlettel

Benedek András

az Opus et Educatio főszerkesztője

Budapest, 2024. március